

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/79/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720200967
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6720200967.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu: H. Q. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. M. Z. XXXX/XX, XXX XX G., zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Bacíkom, IČO: 42 187 788, Advokátska kancelária Bacíková & spol., so sídlom Lazovná 45, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanej: H. X. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXX/XX, XXX XX G., zastúpenej U. X. J. E., so sídlom X. Q. . XX, XXX XX B.-J., o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode manželstva, na odvolanie žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 02. 06. 2014, č. k.: 14C/9/2020-616, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak že:

„Súd vyporiadava bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, že:

I. Do výlučného vlastníctva žalobcu prikazuje:

- TV W. „XX“ v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- posteľ spálňa v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- písací stôl O. v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- hnuteľné veci spolu v zostatkovej hodnote 0,00 Eur.

II. Do výlučného vlastníctva žalovanej prikazuje:

- chladnička A. v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- digestor O. v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- sektorový nábytok z obývačky v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- sektorový nábytok D. v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- sedacia súprava z obývačky v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- sedacia súprava D. v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- nábytok a posteľ detská izba v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- skriňa šatníková O. v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- rustikálna drevená spálňa komplet D. (posteľ, 2 x nočný stolík, 4-dverová skriňa, komoda) spolu v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- J. TV I. „XX“ D. v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- skriňa šatníková v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- elektrická kosačka v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- benzínová kosačka s pojazdom D. v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- krovinorez D. v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,

- elektrický drvič konárov v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
 - práčka A. v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
 - eliptický trenažér H. v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
 - posilňovacia veža v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
 - trampolína 3,6 m v zostatkovej hodnote 0,00 Eur,
- hnutelné veci spolu v zostatkovej hodnote 0,00 Eur.

III. Do výlučného vlastníctva žalobcu prikazuje:

- nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území G., R. G., okres G., zapísané u Okresného úradu Zvolen, odbor katastrálny na LV č. XXX:

a/ rodinný dom súpisné číslo XXX postavený na parcele číslo XXXX s príslušenstvom pozostávajúcim z oplotenia a vonkajších úprav,

b/ pozemky - parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape parcelné číslo XXXX, o výmere XXX m², zastavaná plocha a nádvorie, parcelné číslo XXXX o výmere XXX m², záhrada, spolu v zostatkovej hodnote 215.000,- Eur,

nehnuteľnosti spolu v hodnote 215.000,- Eur.

IV. Žalobca sa stáva preberateľom záväzku:

- zo Zmluvy o účelovom splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zabezpečenom záložným právom k nehnuteľnosti zo dňa 27.06.2013 voči Tatra banka a. s., Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava, IČO: 00 686 930 v zostatku 152.925,44 Eur.

V. Žalobca je povinný vyplatiť žalovanej na vyrovnanie jej podielu sumu 42.819,24 Eur, do 60-tich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania."

2. Podanou žalobou sa žalobca domáhal vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej BSM). Žalobu podal na okresnom súde 28. februára 2020. Rozsudok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 22. októbra 2018. Poukázal na to, že k dohode o vyporiadaní BSM dohodou nedošlo. Žiadal vyporiadať hnutelné veci v hodnote 4.420 EUR nehnuteľnosti, rodinný dom a pozemky v hodnote 225.000 EUR, ktoré užíva žalovaná. Hodnotu majetku patriaceho do BSM určil vo výške 229.420 EUR. Zároveň uviedol, že do BSM patria aj pasíva, a to zostatok úveru v Tatra banke, a. s., Bratislava, v zostatku ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode vo výške 149.706,91 EUR. Po rozvode žiadal prikázať nehnuteľnosti žalovanej, ktorá po rozvode naďalej splácala hypotekárny úver nehnuteľnosti a tiež, aby žalovaná prevzala aj zostatok hypotekárneho úveru. Na vyrovnanie podielov a žiadal vyplatiť 39.416,54 EUR.

3. Žalovaná uviedla, že označené nehnuteľnosti majú hodnotu 170.000 EUR, ako to vyplýva z ohodnotenia realitou kanceláriou. Uviedla, že od zmeny pobytu žalobcu, približne 5 rokov, sama hradí všetky náklady spojené s hypotekárnym úverom ako aj náklady v rodinnom dome na vodu, kúrenie, elektrinu a TV. Výška hypotekárneho úveru je ku dňu 12. 6. 2020 142.314,86 EUR. Poukázala na to, že žalobca vyše 5 rokov na hypotekárny úver neplatil žiadnu sumu. Do masy BSM žiadala zaradiť aj sumu vyplatenú z poisťovnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX po vyše 2.860 EUR, ktorú prevzal výlučne žalobca. Žiadala taktiež vyporiadať sumu 10.000 EUR, ktorú dlhuje svojej tete za motorové vozidlo, ktoré získala pred uzavretím manželstva darovaním od svojich rodičov. Na vyrovnanie podielu žiadala zaplatiť 26.430 EUR.

4. Po vykonanom dokazovaní okresný súd zistil, že žalobca a žalovaná uzatvorili manželstvo dňa 17. 6. 2006, toto zaniklo právoplatným rozvodom ku dňu 22. 10. 2018. Z manželstva pochádzajú 2 maloleté deti, keď rozsudkom o rozvode bola maloletá A. zverená do starostlivosti matky a maloletý Q. bol zverený na čas po rozvode do starostlivosti otca. Podstatnou skutočnosťou bolo, že manželia ukončili spolužitie už pred rozvodom manželstva ku dňu 1. 3. 2016, pričom žalovaná zostala bývať v rodinnom dome a žalobca sa z neho odsťahoval. Počas konania mal súd ustálené, že i maloletá A. sa už tiež nachádza vo výchovnom prostredí otca na základe neodkladného opatrenia vydaného súdom. Súd ustálil masu BSM tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia, keď v priebehu konania sa strany sporu zhodli na hnutelných veciach, ich hodnote ako aj na tom, komu pripadnú do užívania. Taktiež nebolo sporné, že označené nehnuteľnosti patria do BSM, ku ktorým je zapísané záložné právo v prospech Tatra banka, a. s., Bratislava. Zostatková hodnota nehnuteľností medzi stranami bola spočiatku sporná, žalovaná predložila znalecký posudok vypracovaný dňa 3. 5. 2021 znalcom, z ktorého vyplynula hodnota nehnuteľnosti vo výške 215.000 EUR. Žalobca s ňou súhlasil.

5. Spornou bola otázka prikázania nehnuteľností do výlučného vlastníctva jedného z rozvedených manželov. Žalobca žiadal prikázať tieto žalovanej, keďže ich aj po rozvode manželstva užívala. Uviedol, že v prípade, že by nehnuteľnosti boli prikázané jemu, tieto mieni predať. Nakoľko žalovaná nepreukázala svoju bonitu na to, aby ho vyplatila z vyrovnávacieho podielu a súčasne bola schopná

splácať hypotekárny úver, ktorý časom prestala splácať, počas konania žiadal nehnuteľnosti prikázať do jeho výlučného vlastníctva a prebrať záväzok na splácanie hypotekárneho úveru. Súd mal preukázaný priemerný čistý mesačný zárobok žalobcu vo výške 2.172,18 EUR. Žalovaná nepredložila žiaden dôkaz, že je zamestnaná, prípadne že je živnostníčkou. Na preukázanie svojich tvrdení nepredložila žiaden dôkaz. Súd vyšiel zo zistenia, že žalobca je riadne zamestnaný, boli mu zverené do starostlivosti aj maloleté deti, s ktorými žije v nájomnom byte, od apríla 2008 spláca hypotekárny úver žalobca.

6. Súd mal preukázané podľa správy vyššie uvedenej banky, že od mája 2022 je potrebné uhradiť spolu 153.499,10 EUR. Žalobca predložil dôkaz v podobe Úverovej zmluvy od Tatra banky, a. s., Bratislava, vypracovanej 23. marca 2022, z ktorej vyplýva pre žalobcu úverová ponuka riešenia financovania vo výške 176.000 EUR s výškou mesačnej splátky 662,65 EUR. V tejto súvislosti súd poukázal na to, že vo vzťahu k veriteľovi vyporiadanie spoločného záväzku nie je záväzné, vyporiadavaný hypotekárny úver zostáva spoločným záväzkom bývalých manželov, čo v prípade, že úver nebude splácaný riadne a včas, môže mať nepriaznivý dôsledok na finančnú situáciu toho z rozvedených manželov, ktorý neprevezme splácanie úveru v rámci vyporiadania BSM. Súd zároveň prihliadol na to, že žalobca nie je vlastníkom inej nehnuteľnosti, žalovaný je výlučnou vlastníčkou v 1/1-ine rodinného domu súpisné číslo XXX v obci D.. Pri rozhodovaní o prikázaní nehnuteľnosti súd prihliadol aj na to, že žalovaná prestala splácať spoločný úver.

7. Súd tak zaradil do masy BSM hnuťelné veci spolu v sume 0 EUR a nehnuteľnosti v hodnote 215.000 EUR, čo spolu predstavuje sumu masy BSM 215.000 EUR. Prihliadol aj na vyplatenú poisťku v sume 2.860,69 EUR. Mal preukázané, že zostatková hodnota hypotekárneho úveru ku dňu právoplatnosti rozvodu (22. 10. 2018) predstavovala sumu 149.706,91 EUR. Súd prihliadol na to, že k faktickému ukončeniu manželského spolužitia došlo už počas rozvodového konania, keď žalobca podal návrh na rozvod dňa 23. 6. 2015. Žalobca sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti 1. 3. 2016 a od tejto doby začali hospodáriť oddelene a začali viesť oddelené spotrebné spoločenstvo. Súd mal preukázané, že od 1. 3. 2016 do 21. 10. 2018 na úver bola uhradená suma 20.490,70 EUR. K aprílu 2022 bol zostatok úveru 137.521,31 EUR, pričom banka uviedla, že od mája 2022 do úplného vyrovnania úveru vrátane úrokov a poplatkov je potrebné uhradiť 153.499,10 EUR. Súd pri rozhodovaní vychádzal z judikatúry, pričom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 4 Cz/10/1966, R 46/1966, v zmysle ktorého v prípade, ak sa predmetom vyporiadania BSM stane aj dosiaľ neuhradený zročný dlh účastníkov, vyporiada sa nielen splatná časť dlhu, ale aj jej príslušenstvo - úroky, ktoré k dlhu prirastú až v budúcnosti.

8. Súd prihliadol na to, že správa banky o zostatku nesplateného hypotekárneho úveru vrátane príslušenstva je vyhotovená ku dňu 14. 4. 2022, ku dňu rozhodnutia bolo potrebné zohľadniť pri výpočte tohto zostatku jednu mesačnú splátku splatnú dňa 9. 5. 2022 vo výške 573,66 EUR. Potom zostatok hypotekárneho úveru vrátane príslušenstva nezaplateného ku dňu rozhodnutia treba vyrovnávať sumu 152.925,44 EUR (153.499,10 EUR - 573,66 EUR). Nakoľko nehnuteľnosti zaťažené hypotekárnym úverom zriadením záložného práva súd prikázal do vlastníctva žalobcu, prikázal mu na splatenie aj zostatok hypotekárneho úveru vo výške 152.925,64 EUR. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28 Cdo/4036/2010, podľa ktorého, ak dôjde k splateniu spoločného dlhu manželov až po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov a súčasne pred jeho vyporiadáním zásluhou jedného z nich z jeho výlučných prostriedkov, príslúcha mu právo na ich náhradu. Súd mal preukázané, že po rozvode manželstva hypotekárny úver splácali zo svojich príjmov ako výlučných prostriedkov tak žalovaná, ako aj žalobca. Súd sa podrobne vyporiadal v rozhodnutí so všetkými platbami, ktoré vykonával žalobca zo svojho účtu aj vo vzťahu k vloženým finančným sumám z účtu žalovanej. Súd dospel k záveru, že z výlučných prostriedkov žalovaná na hypotekárny úver vynaložila 10.356,32 EUR. Nakoľko po rozvode manželstva na úver bola uhradená spoločne rozvedenými manželmi čiastka 20.500,11 EUR, žalobca uhradil z výlučných finančných prostriedkov po rozvode manželstva na spoločný hypotekárny úver 10.143,79 EUR. Súd zdôraznil, že vykonal tzv. širšie vyporiadanie BSM z dôvodu, že aj po rozvode manželstva finančné prostriedky na účel zaplatenia platieb hypotéky, zálohových platieb na vodu, poisťku na dom žalovaná poukazovala na účet žalobcu, z ktorého boli tieto platby uhrádzané.

9. Žalovaná žiadala zohľadniť aj platby na hypotéku, ktoré uhradila pred rozvodom manželstva a pred zánikom BSM, pričom presnú výšku nešpecifikovala. V konaní nebolo sporné, že po ukončení manželského spolužitia od 1. 3. 2016 až do rozvodu manželstva, t. j. do 22. 10. 2018 splátky hypotéky hradila žalovaná, pričom od 1. 3. 2016 sa so 21. 10. 2018 na úver bola uhradená suma 20.490,70 EUR. Žalobca namietal, aby tieto platby žalovanej boli zohľadnené v rámci vyporiadania BSM a v prospech žalovanej. Okresný súd v tejto súvislosti bližšie poukázal na svoje závery v bode 25 odôvodnenia rozhodnutia aj vo vzťahu k platnej judikatúre. Poukázal na skutočnosť, že strany spolu pred rozvodom

manželstva mali oddelené hospodárenie, spolu nehospodárili od ukončenia manželského spolužitia. Žalovaná za toto obdobie (2 roky 7 mesiacov) splácala úver, spoločný záväzok zo svojho príjmu, ktorý sice patrí do BSM, ale za situácie ekonomického oddelenia manželov a znížila tak spoločný záväzok o sumu v 21.958,49 EUR, pričom, ak by súd na túto sumu neprihliadol, nepochybne žalobca by bol majetkovo zvýhodnený a súd považoval za spravodlivé, aby jedna polovica z tejto sumy zaťažovala žalobcu. Dospel k záveru, že je potrebné zohľadniť jednu polovicu zo sumy 21.958,49 EUR, teda sumu 10.245,35 EUR (v tejto súvislosti odvolací súd konštatuje písaciu chybu, kde namiesto sumy 21.958,49 EUR má byť správne uvedená suma 20.490,70 EUR, s ktorou sumou súd kalkuloval aj pri výpočte).

10. Súd v rozhodnutí podrobne odôvodnil, prečo neprihliadol na ďalšie sumy, ktoré považovali strany za tie, ktoré by mali byť zohľadňované v rozhodnutí. Zdôraznil, že nebolo dôvodné pri vyporiadaní BSM prihliadať na skutočnosti tvrdené žalovanou v jej podaní doručenom súdu dňa 4. 3. 2022, keďže žiadala vyporiadať nároky po uplynutí troch rokov od zániku BSM, to isté platí vo vzťahu k skutočnostiam uvedeným žalobcom v podaní doručenom súdu 21. 3. 2022. V tejto súvislosti poukázal na konštantnú judikatúru, predovšetkým rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo/2206/2009, v zmysle ktorého v konaní o vyporiadaní BSM môže súd vyporiadať len ten majetok, ktorý účastníci konania navrhli k vyporiadaniu do troch rokov od jeho zániku, čo platí i pre zápočty toho, čo bolo vynaložené zo spoločného majetku na výlučný majetok manželov a naopak. Predchádzajúca súdna prax umožňovala kedykoľvek v priebehu konania navrhnúť nové položky na vyporiadaní za predpokladu, že súd z úradnej povinnosti pátra po majetku a je povinný vyporiadať celú jeho masu. Tento názor viedol k neúmernému predlžovaniu sporov a bol prekonaný. Súd preto neprihliadol na žiadne iné nároky, ktoré boli uplatňované po troch rokoch od zániku BSM, teda po dni 22.10.2021. V závere rozhodnutia v bode 31 okresný súd uviedol výpočet, na základe ktorého dospel k hodnotám uvedeným vo výroku rozhodnutia ako aj sumu, ktorú je potrebné vyplatiť na vyrovnanie podielov. O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 CSP.

11. Proti rozsudku sa odvolal žalobca ako aj žalovaná. Žalobca podal odvolanie do výroku V. a VI. z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h), t. j. z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

12. Vo vzťahu k napadnutému výroku V. uviedol, že tento vychádza z výpočtov súdu, ktoré tento vyčerpávajúco v odôvodnení vysvetľuje a ktoré v podstatnej časti nenamieta. Nesúhlasil však s argumentáciou uvedenou v bode 25. rozsudku, v ktorej súd pri vyporiadaní zohľadňoval v prospech žalovanej aj splátky úveru realizované od 1. 3. 2016, kedy odišiel zo spoločného domu, do 22. 10. 2018, kedy nadobudol právoplatnosť rozvodový rozsudok. Nepoprel, že v tomto období splátky hypotéky realizovala výlučne žalovaná, on si však so synom zariaďoval novú domácnosť. Podľa neho zánik spoločnej domácnosti nie je spojený aj so zánikom inštitútu BSM. Súd však zohľadnil aj sumu 10.245,35 EUR, ktorú žalovaná mala uhradiť aj za neho ako žalobcu od 1. 3. 2016 do rozvodu manželstva. Ak v tejto súvislosti súd na podporu svojho názoru uviedol rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo/1342/2002, uviedol, že týmto uznesením bolo dovolanie žalovaného odmietnuté. Podľa jeho názoru samotný judikát českého súdu je v rozpore s odôvodnením súdu prvej inštancie v tomto konaní a týka sa úplne odlišnej časti úpravy vyporiadania BSM.

13. Ak súd odôvodňuje odchýlenie sa od zaužívaných zásad pri vyporiadaní BSM tým, že by bolo spravodlivé zohľadniť túto sumu, poukázal na to, že k oddeleniu domácností došlo z dôvodu neznesiteľnej situácie v domácnosti, ktorú boli so synom nútení opustiť. Zostali bez vecí, všetko museli nanovo kúpiť a zariadiť si novú domácnosť. Žalovaná zostala bývať v ich dome, ktorý užívala nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu. On svoj podiel užívať nemohol. Ona spotrebúvala energie, užívala úžitkovú hodnotu spoločného majetku a tým uspokojovala svoju vlastnú potrebu bývania. Súd nahliadal na zníženie záväzku spoločného hypotekárneho úveru ako majetkové zvýhodnenie pre neho ako žalobcu, čo vzhľadom na skutkové okolnosti je podľa jeho názoru nesprávny pohľad. Žalovaná si bývaním v rodinnom dome uspokojovala potrebu bývania, hoci v tom čase vlastnila aj inú nehnuteľnosť určenú na bývanie, a jej náklad na tento druh bývania bola suma, ktorá korešpondovala s výškou hypotekárnej splátky + náklady na energie a vodu. Svoju potrebu bývania musel uspokojiť mimo ich rodinného domu.

14. Tiež dodal, že súd vychádza z mylnej predstavy, že dňa 1. 3. 2016 došlo k zániku tzv. spoločného ekonomického hospodárenia manželov. Na jeho účet žalovaná posielala každý mesiac konkrétne sumy, a to za účelom realizovania všetkých pravidelných platieb. Takto fungovali za trvania manželstva, taktiež po 1.3.2016, do určitej miery aj v súčasnej dobe, pretože žalovaná v dome stále býva, úver spláca z jeho účtu. Predstava, že jeho odstáňovaním dňa 1. 3. 2016 došlo k ukončeniu spoločného hospodárenia, je úplne mylná a nezakladá sa na realite. Nebol preto žiadny dôvod vyporiadať akékoľvek platby na

splátky hypotekárneho úveru od 1. 3. 2016 do 22. 10. 2018, pretože zánik BSM je viazaný výlučne na moment právoplatnosti rozvodu manželstva a zároveň všetky platby na úhradu hypotéky boli za trvania manželstva zo strany oboch manželov realizované zásadne len z prostriedkov patriacich do BSM, a to z účtu, ktorý bol vedený na jeho meno.

15. Vo vzťahu k výroku VI. namietal závery, s ktorými sa nestotožnil s poukazom na Uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 54/2019-12 zo dňa 30. 1. 2019. Konanie o vyporiadanie BSM neobsahuje žiadne výslovné pravidlo, ktoré by konanie o vyporiadanie vynímalo z pôsobnosti § 255 CSP. Preto treba uplatniť základné pravidlo, a to zásadu úspechu vo veci. Je síce pravda, že v návrhu navrhol iný spôsob vyporiadania, avšak už na prvom pojednávaní upozornil, že ak žalovaná nepreukáže svoju schopnosť platiť úver, bude navrhovať, aby bol dom a úver prikázaný jemu. V konaní tak bol v podstate úspešnejší ako žalovaná, ktorá chcela v rámci BSM vyporiadavať množstvo platieb, ktoré súd správne nezohľadnil, nedokázala preukázať svoju solventnosť a svojím obštrukčným správaním sa pričínila aj o dlhšiu dobu konania vo vzťahu k stanoveniu hodnoty nehnuteľnosti.

16. Z týchto dôvodov žiadal zmeniť výrok V. napadnutého rozsudku tak, že mu súd uloží povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 32.573,89 EUR a výrok VI. tak, že „žalovaný má nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.“

17. Žalovaná v odvolaní napadla všetky výroky rozsudku. Žiadala rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f), h) CSP.

18. Poukázala na to, že žalobca žiadal prikázať do jej vlastníctva nehnuteľnosti vrátane prikázania záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o hypotekárnom úvere vo výške 149.706,91 EUR a hnuťelné veci podľa toho, ako ich užívajú s povinnosťou žalovanej vyplatiť vyporiadavací podiel vo výške 39.416,54 EUR, pričom v skutočnosti neprejavil skutočný záujem o udržanie si danej nehnuteľnosti. Naopak, tvrdil, že v prípade prikázania nehnuteľnosti túto odpredá. S návrhom na prikázanie nehnuteľnosti súhlasila, navrhovala vyrovnávací podiel znížiť z dôvodu, že o kúpu domu sa významnou mierou pričínila, keď zabezpečila financovanie ekvity, ako aj vzhľadom na to, že hypotekárny úver pred rozvodom ako aj po rozvode splácala sama, a teda významnou mierou sa pričínila o nadobudnutie nehnuteľnosti, ako aj jej udržanie, vrátane jej zhodnotenia.

19. Súd pri rozhodovaní nerešpektoval vyššie uvedené zásady vyporiadania BSM a z tohto dôvodu sa jej javí rozhodnutie nepreskúmateľné. Splácala hypotekárny úver, dom udržiavala, zhodnocovala, vrátane úhrad nákladov spojených s jeho prevádzkou. Žalobca opakovane uviedol, že o dom nemá záujem a v prípade, že ho získa, odpredá ho. Do vydania neodkladného opatrenia žila v nehnuteľnosti s dcérou zverenou rozsudkom. Neobstojí podporná argumentácia, že užíva nehnuteľnosť výlučne len pre svoje potreby, nakoľko obe maloleté deti boli zverené do starostlivosti otca. V tomto smere súd nevykonal navrhované dôkazy a tak na základe vykonaného dokazovania nesprávne zistili skutkový stav a nesprávne ho vyhodnotil.

20. Súd nezohľadnil významnú skutočnosť, že práve žalobca (ako primárny dlžník) v súvislosti s lex corona svojím konaním aj napriek nesúhlasu žalovanej požiadal o odklad hypotekárnych splátok aj napriek tomu, že žalovaná financie na splátky úveru poukazovala na jeho účet, pričom tieto prostriedky jej žalobca vracal späť, čo bolo dôvodom, prečo tieto prestala uhrádzať. Konanie žalobcu nebolo dostatočne preskúmané, a to v tom zmysle, že vyššie uvedené konanie spôsobilo ďalšie záväzky, ktoré znižujú spoločnú hodnotu masy BSM, čo zaviniť žalobca a je ich povinný vydať žalovanej, keďže samotné úroky lex corona sú špecifikované vo výške cca 1.500 EUR; uvedené konanie malo vplyv na zápis žalobkyne do internej databázy banky, vrátane Black list banky, záznamov do registra bankových úverov a záruk, ktoré záznamy majú vplyv na kredibilitu žalovanej ako aj vo vzťahu k prejavu skutočného záujmu o udržanie nehnuteľnosti, ktorú súd žalobcovi prikázal. Pokiaľ súd v odôvodnení rozhodnutia prejavil obavy v súvislosti so skutočnými možnosťami riadneho a včasného platenia splátok hypotekárneho úveru žalovanou, čo má byť hlavný dôvod prikázania nehnuteľnosti žalobcovi, uviedla, že v prípade skutočnej obavy z ohrozenia finančných záujmov žalobcu mohol súd riešiť alternatívne zabezpečením záväzkov žalobcu, prípadne spoločným odpredajom nehnuteľností.

21. Súd nesprávne ustálil skutkový stav, keď špecifikoval výšku zostatku úveru podľa správy bankového veriteľa zo dňa 14. 4. 2022 výške 153.499,10 EUR. Skutočnosť, že uvedená suma je suma budúcich záväzkov z hypotekárneho úveru po celú dobu viazanosti žalobcom predloženého úveru. V zmysle potvrdenia Tatra banky, a. s., z 9. 5. 2022 potvrdzuje, že zostatok úveru 20. 4. 2022 je vo výške 135.572,67 EUR, a to aj napriek tomu, že v odôvodnení sa uvádza, že hypotekárny úver v roku 2020 žalovaná nespláca.

22. Okresný súd tiež nesprávne zistil čistú hodnotu majetku patriaceho do BSM a nesprávne určil vyrovnací podiel rešpektujúc zásadu uhradenia všetkého, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok,

a zásady nahradenia toho, čo zo spoločného majetku sa vynaložilo na jeho ostatný majetok. Uviedla, že podrobné zdôvodnenie bude súčasťou doplnenia odvolania.

23. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca. Primárne upozornil na to, že odvolanie žalovanej smeruje aj voči výrokom I. a II. týkajúcim sa hnutelných vecí. V tomto poukázal na to, že počas konania došlo k dohode ohľadom hodnoty ako aj k rozdeleniu hnutelných vecí. Žalovaná žiadnym spôsobom odvolanie voči týmto výrokom neodôvodňuje.

24. Za rovnako správne považuje aj výroky III. a IV. Je pravdou, že pri podaní žaloby bol návrh formulovaný tak, aby boli nehnuteľnosti prikázané do výlučného vlastníctva žalovanej. Javilo sa to ako logické, pretože žalovaná v tom čase v nehnuteľnostiach bývala aj s dcérou A.. Nakoľko si bol vedomý, že žalovaná na Slovensku nepracuje, hneď na prvom pojednávaní dňa 8. 9. 2020 žiadal, aby predložila potvrdenie o svojom príjme alebo iný doklad preukazujúci jej solventnosť. Takýto dôkaz nepredložila. Prikázanie nehnuteľnosti, ktorá je plne previazaná s hypotekárnym úverom, ktorý pravidelne spláca vyše jedného roka len on, do jeho vlastníctva je preto logické. V opačnom prípade, ak by nehnuteľnosti a hypotekárny úver boli prikázané do vlastníctva žalovanej, boli by v situácii, kedy nehnuteľnosti zaťažené hypotekárnym úverom vlastní žalovaná, ale úver súdom prikázaný žalovanej je stále evidovaný na jeho meno, nakoľko žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala, že by bola existujúci úver na schopná prefinancovať sama na základe vlastných prostriedkov.

25. Pokiaľ ide o návrh žalovanej v odvolaní, že súd mohol z obavy z ohrozenia finančných záujmov žalobcu riešiť alternatívnym zabezpečením záväzku žalobcu, zdôraznil, že takýto návrh v priebehu celého dvojročného súdneho konania nepadol. V odvolaní toto vôbec bližšie nevysvetlila, neuviedla, o aké alternatívne zabezpečenie záväzkov by malo ísť. Nevie si preto reálne predstaviť, o akú alternatívou by malo ísť. Pravdou je ale to, že primárnym dlžníkom zo spoločného úveru je on, čo uvádza aj žalovaná v odvolaní. Žalovaná nepreukázala bonitu na prevzatie alebo refinancovanie úveru, je preto úplne logické rozhodnutie súdu, ktorý úver prikázal jemu, nakoľko o jeho bonite nie sú pochybnosti.

26. Je pravda, že maloletá A. je zverená do jeho osobnej starostlivosti zatiaľ len dočasne na základe neodkladného opatrenia. Vzhľadom na priebeh konania vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 17P/26/2021 a na úplne odmietavý postoj maloletej voči žalovanej, vykonané znalecké dokazovanie, kde v závere znalkyňa konštatuje, že sa zdá byť aktuálne v najlepšom záujme maloletej jej zverenie do osobnej starostlivosti otca, z jeho pohľadu je legitímne očakávanie, že súd zverí maloletú A. do jeho osobnej starostlivosti aj rozsudkom vo veci samej.

27. Žalovaná uvádza, že súhlasila, aby jej boli nehnuteľnosti prikázané. Nie je pravdivé jej tvrdenie v odvolaní, že by sa významnou mierou pričínila o nadobudnutie nehnuteľnosti tým, že zabezpečila financovanie ekvity. Toto tvrdenie sa prvýkrát objavuje od začatia konania až teraz pri podávaní odvolania po ďalšej zmene právneho zástupcu. Pre úplnosť uviedol, že v čase, kedy nehnuteľnosti nadobúdali, žalovaná bola dlhodobo nezamestnaná, záloha 4.000 EUR bola financovaná dočasnou pôžičkou od krstnej matky žalovanej (H.. P. Q.), s ktorou vychádzal aj vychádza lepšie ako žalovaná. Po poskytnutí hypotekárneho úveru jej celá suma bola vrátená po dvoch mesiacoch. Tvrdenie, že žalovaná splácala sama úver pred aj po rozvoде, je úplne scestné, keď vykonaným dokazovaním boli presne ustálené sumy, koľko a kedy na úver zaplatil, pričom práve časť splátok úveru, ktoré realizovala žalovaná na spoločný úver po tom, ako so synom odišiel z domu, súd prvej inštancie zohľadnil pri vyporiadaní, čo namietá vo svojom odvolaní.

28. Poukázal na fotografie nehnuteľností, ktoré sú súčasťou znaleckého posudku, z ktorých je úplne evidentné, že rodinný dom postupne chátra, nehovoriac o záhrade a okolí, o ktorej sa žalovaná takmer vôbec nestará a vyzerajú skôr ako džungľa, nie ako záhrada pri rodinnom dome v okresnom meste. Pred súdom uviedol, že v prípade, ak rodinný dom bude prikázaný do jeho vlastníctva, tento plánuje predať. Faktom je, že spoločný rodinný dom sa po rozvoде stal bremenom, ktorý len komplikuje vzťahy. Ich deti bývajú s ním a jeho novou manželkou, žijú si šťastným a spokojným životom. Deti do „rodičovského domu“ nechodia, nakoľko sa s matkou nenavštevujú a nie je si úplne istý, či na dom spomínajú v dobrom.

29. Alternatíva, že rodinný dom by bol prikázaný žalovanej, vzhľadom na jej neschopnosť prevziať úver, a že by zostal naďalej dlžníkom, preto je z jeho pohľadu absolútne nevhodné riešenie, ktoré do budúcnosti nemôže priniesť nič dobré a môže spôsobiť len budúce súdne spory.

30. Vo vzťahu k odkladu splátok v súvislosti s covidom uviedol, že žalovaná o odklade splátok vopred vedela. Na konci obdobia odkladu splátok sa sama dňa 11. 2. 2021 zaujímala o to, či ešte nie je možné predĺžiť ich odklad. Odklad splátok počas pandémie nemal žiadny negatívny vplyv na postavenie dlžníkov a ich zápis do úverových registrov. V tejto súvislosti poukázal na § 30b ods. 13, 14 zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti, ktoré sa týkali odkladu splátok, ktoré nemajú vplyv na príznak zlyhania a nezhoršuje to kreditnú kvalitu dlžníka. Tvrdenie žalovanej v odvolaní, že odklad splátok zapríčinil jej zápis na akýkoľvek Black list, či do registra bankových úverov a

záruk, ktoré majú mať vplyv na kredibilitu žalovanej, je z jeho pohľadu nepravdivé a v rozpore s tvrdením samotnej žalovanej, ktorá na pojednávaní dňa 17. 2. 2022 opakovane tvrdila, že má zabezpečený prísľub na poskytnutie úveru z Prvej stavebnej sporiteľne 170.000 EUR, čo nepreukázala. Nakoniec, ak nesúhlasila s odkladom splátok, mohla tieto kedykoľvek ako spoludlžníčka realizovať.

31. Pokiaľ ide o zostatok úveru vo výške 152.925,44 EUR vrátane príslušenstva, potvrdenie, z ktorého súd vychádzal, si zabezpečil vlastnou činnosťou priamo od záložného veriteľa. Spôsob vyporiadania zostatku úveru je plne súladný s ustálenou praxou súdov v obdobných veciach, napr. v zmysle uznesenia Najvyššieho súdu ČR z 23. apríla 2008, sp. zn. 22 Cdo 1151/2007.

32. Dodal, že žalovaná okrem toho, že namieta postup súdu, v odvolaní neuvádza postup, ktorý by bol podľa jej názoru správny. Žalovaná v odvolaní opakovane uvádza, že súd nevykonal navrhované dôkazy. Žalovaná napriek poučeniu súdu o možnosti predkladať dôkazy žiadne podanie ani dôkazy nepredložila. Pokiaľ uvádza, že súd nevypočul svedka I. Q., nie si je vedomý toho, že by žalovaná kedykoľvek v priebehu konania navrhovala vypočuť nejakého svedka a toto meno videl prvýkrát v odvolaní žalovanej.

33. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil v celom rozsahu.

34. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

35. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd náležitým spôsobom vykonal dokazovanie, z ktorého vyvodil správne skutkové zistenia a závery. V rozsudku dostatočne presvedčivo, obsiahlo a zrozumiteľne uviedol, akými úvahami sa riadil, k akým záverom dospel. V rozhodnutí tiež uviedol, ktoré skutočnosti mal preukázané a ktoré nie, ktoré zistenia zobral za základ zistenia skutkového stavu veci, na ktoré následne aplikoval správne právne normy vzťahujúce sa na vyporiadanie BSM, tieto tiež správne interpretoval vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu veci. Vo svojom rozsudku okresný súd uviedol všetky odpovede na otázky, ktoré sú mu odvolaniami vytýkané. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi, ku ktorým dospel okresný súd. Odvolacie dôvody nepovažuje za dôvodné a také, ktoré by dokázali spochybniť závery vyslovené v rozsudku prvoinštančným súdom.

36. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia reagujúc na námietky uvedené v odvolaniach odvolací súd vo vzťahu k odvolaniu žalobcu uvádza nasledovné. Žalobca predovšetkým namieta, že súd zohľadnil v prospech žalovanej aj splátky úveru, ktoré boli realizované od 1. 3. 2016, kedy odišiel z domu, do 22. 10. 2018, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok o rozvode manželstva. Žalobca sám v odvolaní nepopiera, že v tomto období realizovala splátky výlučne žalovaná. Toto plnenie sa snaží žalobca kompenzovať tým, že si zariadil novú domácnosť a zároveň poukazuje na to, že zánik spoločnej domácnosti nie je spojený so zánikom inštitútu BSM.

37. Je pravdou, že zánik spoločnej domácnosti nie je spojený so zánikom inštitútu BSM, z opačného názoru však nevychádza ani okresný súd. Okresný súd predovšetkým pri rozhodovaní aplikoval ustanovenie § 150 Občianskeho zákonníka. Citované ustanovenie upravuje základnú hypotézu právnej úpravy, v zmysle ktorej vyplývajú požiadavky, ktoré treba pri rozhodovaní zohľadniť. Okresný súd správne poukázal na možnosť vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov v širšom rozsahu, teda vyporiadanie všetkých majetkových hodnôt, ktoré vyplývajú z BSM. Vyporiadávajú sa tak nielen vzájomné záväzky manželov vyplývajúce z ich spolužitia, ale aj záväzky vo vzťahu k tretím osobám. Aj staršia judikatúra prihliadala na to, čo sa deje s masou BSM v období od rozvodu manželstva po vyporiadanie BSM, obdobne k zmene v mase BSM dochádza však aj v čase, kedy dôjde k zrušeniu spoločného hospodárenia manželov, čo býva jeden z predpokladov pre rozvod manželstva. Bolo nepochybne preukázané, a tvrdí túto skutočnosť aj samotný žalobca, že 1. 3. 2016 opustil rodinný dom. V tomto smere okresný súd vykonal rozsiahle dokazovanie, v ktorom bolo preukázané, ako prebiehali jednotlivé platby vzťahujúce sa k úveru a platbám súvisiacim s užívaním domu, teda či už na splácanie úveru alebo platby vo vzťahu k rodinnému domu, kde správne prihliadol na tie, ktoré predstavujú spotrebnú hodnotu súvisiace s tým, že rodinný dom výlučne užívala žalovaná, ale aj na tie, ktoré majú tzv. udržiavaciu funkciu a zabezpečujú udržanie hodnoty rodinného domu, čo má nepochybne vplyv aj na samotného žalobcu a jemu patriaci podiel. V konaní bolo nepochybne preukázané, dokedy úver splácala žalovaná a kedy ho začal splácať žalobca a v akých výškach. Veľmi podrobne okresný súd odôvodnil, aké sumy odchádzali z účtu žalovanej na účet žalobcu, ktorý zo svojho účtu hradil platby súvisiace s rodinným domom. Súd poukázal aj na to, prečo akceptoval platby žalovanej, ktorá ona sama realizovala na splatenie hypoúveru. Odvolací súd sa stotožňuje v celom rozsahu so závermi okresného súdu. Za úver, nie v nemalej výške, strany sporu nadobudli nehnuteľnosť, rodinný dom.

Jeho hodnota v podstatnej miere určuje hodnotu, ktorá sa vyporiadava. Názor žalobcu, že danú sumu nemožno zohľadniť, pre odvolací súd nie je prijateľný práve z dôvodu, že z daného úveru bola v podstatnej miere realizovaná stavba rodinného domu, teda hodnota, ktorá sa má spravodlivo rozdeliť. Významnou je práve skutočnosť, že k odchodu žalobcu zo spoločnej domácnosti došlo 1.3.2016, kedy došlo aj k zrušeniu spoločného hospodárenia, hoci nie je vôbec vylúčené, že ich doterajšie spoločné hospodárenie malo inú formu aj počas manželstva. Od tohto momentu sa vo väčšej miere každý staral o svoje potreby zo svojich výlučných zdrojov. Okresný súd správne prihliadol na dĺžku tohto časového úseku, ktorý je významný svojou dĺžkou, ale aj sumou, ktorú sama žalovaná poskytla zo svojho majetku na splátky hypotéky. Hoci formálne BSM zaniklo až neskôr, niet rozumného dôvodu pre to, aby názor okresného súdu v tomto smere nebol akceptovateľný, pretože je logický a spravodlivý. Okresný súd tak dospel k správne názoru, že zohľadnil sumu žalovanej, ktorú sama vynaložila už z reálne oddeleného výlučného majetku na majetok spoločný, úhradu splátok úveru, z ktorého realizovali stavbu rodinného domu. To, že žalobca musel zariadovať novú domácnosť, s čím bolo potrebné vynakladať finančné prostriedky, nie je v žiadnej súvislosti s vyporiadaním BSM, pretože tieto prostriedky boli vynakladané na osobné potreby žalobcu, nadobudnutie hodnôt, ktoré tiež neboli predmetom vyporiadania BSM. Nič na tom nemení ani argumentácia nesprávnym výkladom českého judikátu. Súd vôbec nepostupoval odchyľne od zaužívaných zásad, pretože v obdobnom prípade by súd postupoval rovnako. Danú sumu dokonca nemožno ani započítať v prospech žalobcu, či už na zabezpečenie nového bývania alebo ako náhrada za to, že nemohol užívať svoj podiel v dome. Odvolací súd len pripomína, že v danom prípade nejde o podielové spoluvlastníctvo, ale bezpodielové spoluvlastníctvo a nebolo preukázané, že by žalovaná žalobcu z domu vyhodila, či inak mu znemožnila v byte bývať.

38. Odvolací súd nemohol akceptovať ani námietku, že ak žalovaná na jeho účet posielala každý mesiac konkrétne sumy za účelom realizovania všetkých platieb, nedošlo k zániku tzv. spoločného ekonomického hospodárenia manželmi. K danému argumentu platia vyššie uvedené závery odvolacieho súdu.

39. Odvolací súd neakceptoval ani námietku proti rozhodnutiu o trovách konania. Už v minulosti bola daná otázka riešená vo vzťahu k § 142 O. s. p., teraz paragraf 255 CSP. Vznikali totiž pochybnosti, či citované ustanovenie sa vzťahuje aj na prípady, kedy splnenie povinností tam uvedených sa môže domáhať žalobca aj žalovaný (iudicium duplex). Ide napr. prípady rozdelenia užívania spoločnej nehnuteľnosti, zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva ako aj vyporiadania BSM (R42/1972, s. 147). I keď použitie § 255 CSP nemožno jednoznačne vylúčiť, odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade nemožno hovoriť o jednoznačnom úspechu či neúspechu tej-ktorej strany sporu, nakoľko žalobca navrhol určitý spôsob vyporiadania a vychádzal z predpokladu, že ak žalovaná spláca hypotéku, nech je jej prikázaný aj rodinný dom. Počas konania z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že žalovaná dostatočne nepreukázala, že bude schopná úver riadne splácať, na základe toho žalobca zmenil názor a žiadal dom prikázať do svojho vlastníctva a prikázať mu na splatenie aj úver. Pokiaľ by platili argumenty žalobcu vo vzťahu k podanému návrhu na vyporiadanie, žalobca by nebol vo veci úspešný. Bezpodielové spoluvlastníctvo je založené na princípe, ako sám názov napovedá, bezpodielovosti vo vzťahu k nadobudnutým hodnotám patriacim do BSM. Jedným zo základných pravidiel pri vyporiadaní je rovnosť podielov, tzn. samotný inštitút BSM vo vzťahu k vyporiadaniu predpokladá, akým spôsobom má byť majetok rozdelený, teda rovnakým dielom, potom nemožno hovoriť o úspechu či neúspechu tej-ktorej strany, pretože každá strana mala úspech v jednej polovici. Treba prihliadnuť na rôzne okolnosti pri vyporiadaní BSM, kedy je potrebné spravodlivo rozdeliť majetok medzi bývalých manželov, čo v sebe obsahuje aj potrebu určitej spolupráce a snahy bývalých manželov o spravodlivé rozdelenie majetku. Akákoľvek ústretovosť strany, ktorá má snahu spor vyriešiť, by mohla byť negovaná v dôsledku možného následku pri konečnom rozhodnutí a povinnosti nahradiť trovy konania.

40. Vo vzťahu k argumentom žalovanej odvolací súd uvádza, že tieto nie sú také, ktoré by spochybnili správnosť rozhodnutia okresného súdu. To, či sa o kúpu domu významnou mierou pričínila žalovaná (v odvolaní nesprávne uvádza, že žalobkyňa, taktiež na iných miestach odvolania dochádza k zámene postavenia strán sporu, poznámka odvolacieho súdu) nie je v danom prípade relevantné, pretože vo vyjadrení žalobca vyvrátil tieto tvrdenia. Naviac, okresný súd v prospech žalovanej zohľadnil všetky platby aj v súvislosti s uhrádzaním úveru. Aj z tohto dôvodu argument, že hypotekárny úver pred rozvodom ako aj po rozvode splácala sama žalovaná nie je relevantný, naviac, bolo preukázané, že od určitého času tento začal splácať iba žalobca. Nebolo preukázané, že by sa výraznou mierou žalovaná podieľala na nadobudnutí nehnuteľnosti, resp., takéto tvrdenie je pre vyporiadanie BSM nepodstatné. Ak tvrdí, že sa postarala o udržanie nehnuteľnosti, bližšie tento argument nerozvádza, podobne aj k tvrdeniu, že túto nehnuteľnosť zhodnotila. Ak žalobca opustil domácnosť a nehnuteľnosť užívala

žalovaná, je logické, že sa podieľala na tzv. udržiavacích úhradách a platbách, ktoré súd zohľadnil napr. vo vzťahu k tým položkám, ktoré mali vzťah k udržaniu, či zhodnoteniu nehnuteľnosti. Je logické, že ak hradila náklady spojené s užívaním domu (voda, kúrenie a pod.), je logické, že niet dôvodu za situácie, keď žalovaný opustil domácnosť, požadovať od neho náhradu za niečo, čo sám nemohol užívať.

41. V súvislosti s právnymi argumentami žalovaná uvádza, že súd nevykonal navrhované dôkazy, a preto nesprávne zistili skutkový stav, ktorý aj nesprávne vyhodnotil. Hoci žalovaná poukazuje na tento odvolací dôvod, bližšie neuvádza, ktoré dôkazy by mal súd vykonať z tých, ktoré boli navrhované a ktoré nevykonal. Bližšie v tomto smere nič neuvádza. Všeobecne vznesená námietka bez vzťahu k rozhodnutiu súdu a jeho záverom je bezdôvodná. Pre vyporiadanie nie je rozhodujúce, že pred vydaním neodkladného opatrenia žalovaná žila v nehnuteľnosti aj s dcérou. Záver súdu, že nehnuteľnosť využívala len pre svoje potreby smerovala k tomu, že súd tým chcel vyjadriť skutočnosť, že ju neužíval aj žalobca.

42. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú ani námietku vo vzťahu k odkladu úhrad hypotekárnych splátok v súvislosti lex corona. Okresný súd v tejto súvislosti svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil. Žalovanej nič nebránilo, aby splátky hradila sama. Žalobca považuje jej tvrdenia za nepravdivé.

43. Podľa § 30b ods. 1 zákona č. 67/2020 Z. z. veriteľ, ktorým je banka, povolí na základe žiadosti dlžníka odklad splátok na obdobie uvedené v žiadosti o odklad splátok, ktoré nie je dlhšie ako deväť mesiacov odo dňa splatnosti najbližšej neuhradenej splátky úveru, ktorej splatnosť nastala po dni podania žiadosti o odklad splátok. Dlžník môže požiadať o odklad splátok toho istého úveru počas obdobia pandémie najviac jedenkrát.

44. Podľa ods. 13 citovaného ustanovenia platí, že odklad splátok nemá vplyv na príznak zlyhania a nezhoršuje kreditnú kvalitu dlžníka. Ustanovenie prvej vety sa použije, ak sa odklad splátok povolil pred 1. januárom 2021 a trvá aj po 31. decembri 2020.

45. Tiež podľa ods. 16 povolený odklad splátok nesmie dlžníkovi brániť v možnosti úver alebo jeho časť začať splácať alebo predčasne splatiť aj počas obdobia odkladu splátok. Dlžník, ktorý podal žiadosť o odklad splátok, oznámi veriteľovi svoj záujem začať splácať úver alebo jeho časť, čím sa ukončí odklad splátok; toto oznámenie obsahuje okrem záujmu začať splácať úver alebo jeho časť počas obdobia odkladu splátok aj číslo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý sa odklad splátok vzťahoval.

46. Podľa § 30e citovaného zákona, na ktorý poukazuje aj žalobca, platí, že splátka úveru odložená podľa § 30b sa na účely elektronického registra údajov o spotrebiteľských úveroch nepovažuje za omeškanú. Ustanovenie prvej vety sa použije, ak sa odklad splátok povolil pred 1. januárom 2021 a trvá aj po 31. decembri 2020.

47. Z týchto dôvodov súd nemôže akceptovať danú výtku vo vzťahu k správaniu sa žalobcu vo vzťahu k plneniu úveru, ktorého spoludlžníčkou bola tiež žalovaná a nič jej nebránilo ho splácať. Ak aj došlo k navýšeniu splátok, z hľadiska vyporiadania BSM daný argument nie je preto relevantný.

48. Okresný súd správne prihliadol na skutočnosť, kto bude schopný úver riadne splácať. Bolo jednoznačne preukázané, že žalovaná nepredložila žiaden dôkaz o tom, že tomu tak je. Naopak, žalobca takýto dôkaz predložil. Správna je taktiež úvaha okresného súdu, keď zohľadnil skutočnosť, že v prípade, že by nehnuteľnosť prikázal žalovanej, ktorá nepreukázala bonitu, žalobca by nevlastnil rodinný dom, a bol by nedôvodne zaťažený povinnosťou splácať úver, ak by ho žalovaná nebola schopná uhrádzať. Zo strany súdu nebol dôvod na žiadne iné posúdenie, napr. hľadanie alternatívneho zabezpečenia záväzkov žalobcu, či odpredaj nehnuteľnosti, pretože právna úprava s takýmto postupom pri vyporiadaní BSM súdom ani neuvažuje. Nič nebránilo žalovanej pred podaním návrhu na vyporiadanie BSM žalobcom tento postup navrhnúť a dohodnúť sa o vyporiadaní BSM dohodou bez toho, aby bolo potrebné podávať návrh na súd. Navyiac, nie je zrejmé, kedy žalovaná predniesla takýto návrh počas konania. Ak sa tak nestalo, súd naň nemohol ani reagovať. V danom prípade ide o sporové konanie a súd nemôže nahrádzať vôľu strán sporu či ich procesnú aktivitu.

49. Nie je pravdou, že by súd nesprávne ustálil skutkový stav, keď špecifikoval výšku zostatku úveru vo výške 153.499,10 EUR. Okresný súd z vykonaného dokazovania vyvodil správny záver, pretože daná suma obsahuje skutočne výšku, ktorú bude potrebné za poskytnutý úver zaplatiť vrátane úrokov a poplatkov. Súd vychádzal zo správy bankového veriteľa Tatra banka, a. s., Bratislava zo dňa 14. 4. 2022, v ktorej potvrdil, že od mája 2022 treba uhradiť čiastku spolu vo výške 153.499,10 EUR. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky 22 Cdo 2769/2012, podľa ktorého ak sa stal predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov ku dňu, kedy o ňom rozhoduje súd, dosiaľ neuhradený úročený dlh účastníkov, vyporiada súd nielen splatnú časť dlhu (vrátane úrokov odo dňa zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov do dňa rozhodnutia), ale aj jeho príslušenstvo - úroky, ktoré k dlhu prirastú až v budúcnosti. Ak nie je v deň vyporiadania spoločného

majetku manželov dlh účastníkov uhradený, prikáže ho súd k úhrade niektorému z účastníkov vo výške danej ku dňu rozhodovania súdu.

50. Podobne v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky 28 Cdo 4036/2010 ak dôjde k splateniu spoločného dlhu z manželov až po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov (a súčasne pred jeho vyporiadaním) zásluhou jedného z nich z jeho výlučných prostriedkov, prislúcha mu právo na ich náhradu, táto skutočnosť by sa potom mala premietnuť do rozhodnutia o povinnosti jedného z manželov zaplatiť určitú čiastku druhému na vyrovnanie ich podielov v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva. Okresný súd prihliadol aj na tento záver, ktorý vyplynul z rozhodovacej praxe súdov, ktorá reaguje na pohyb masy BSM a odôvodňuje aj správnosť rozhodnutia vo vzťahu k námietkam zo strany žalobcu, že súd nemal žalovanej zohľadniť ňou vyplatené platby na hypotéku od 1. 3. 2016 do 21. 10. 2018, keď súd vychádzal z tzv. širšieho vyporiadania BSM, ktorý rovnako reaguje na konkrétne okolnosti daného prípadu, v danej veci prihliadol práve na okolnosť, kedy došlo k opusteniu žalobcu rodinného domu a de facto k oddelenému hospodáreniu manželov. Citované judikáty tak možno aplikovať aj na počiatok takto určenej doby.

51. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú ani námietku, že súd nesprávne zistil čistú hodnotu majetku patriaceho do BSM a nesprávne určil vyrovnávací podiel rešpektujúc zásadu uhradenia všetkého, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a zásady nahradenia toho, čo zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok.

52. Predpokladom správneho rozhodnutia a výpočtu pri vyporiadaní BSM je náležité zistenie tých komodít, ktoré do výpočtu vstupujú, súd musí zistiť aktíva BSM, kam patria hnutelné a nehnuteľné veci, spoločné pohľadávky, vklady a to, čo bolo vynaložené zo spoločného majetku na výlučný majetok. Následne súd zisťuje pasíva, medzi ktoré patria dlhy a záväzky, ako aj to, čo bolo z výlučného majetku bývalých manželov vynaložené na spoločný majetok. Následne je súd povinný vypočítať čistú hodnotu BSM, a to rozdielom aktív a pasív, z ktorej sumy vypočíta tzv. ideálny podiel, teda ideálny podiel predstavuje tú hodnotu, ktorú musí každý z bývalých manželov dostať.

53. Konkrétne v rozhodovanom prípade I. Aktíva sú tvorené rodinným domom v hodnote 215.000 EUR a vyplatenou poisťou žalobcovi vo výške 2.860,69 EUR (ide o sumu, na ktorú sa pri výpočte nahliada ako na sumu vynaloženú zo spoločného majetku na výlučný majetok, keďže bola vyplatená len jednému z manželov do jeho dispozície). Aktíva tak predstavujú 217.860,69 EUR.

54. II. Pasíva sú tvorené zostatkovým úverom tak, ako ho špecifikoval okresný súd vo výške 152.925,44 EUR, ako aj sumami, ktoré predstavujú to, čo z výlučného majetku bolo poskytnuté na spoločný majetok. Sem je potrebné zaradiť všetky samostatné platby žalobcu a žalovanej na spoločný úver. Žalovaná vyplatila sumy 10.356,32 EUR a 20.490,70 EUR. Žalobcovi je potrebné zohľadniť ním vyplatenú sumu vo výške 10.143,79 EUR. Spolu žalobca a žalovaná na úver vyplatili 40.990,81 EUR. Pasíva spolu predstavujú sumu 193.916,25 EUR ($152.925,44 + 40.990,81 = 193.916,25$ EUR).

55. III. ČID (čistá hodnota BSM) sa vypočíta ako rozdiel medzi aktívami a pasívami ($217.860,69$ EUR $- 193.916,25$ EUR), čo predstavuje sumu 23.944,44 EUR.

56. IV. IP (ideálny podiel) sa vypočíta ako ČID : 2, v konkrétnom prípade $23.944,44$ EUR : 2 = 11.972,22 EUR. Túto sumu musí dostať každý z bývalých manželov.

57. V. Následne súd vypočíta rozdiel majetku, ktorý ten ktorý z manželov dostal, a ktorý má dostať. Žalobca musí dostať 11.972,22 EUR (ideálny podiel) + 10.143,79 EUR (suma ktorú vyplatil žalobca zo svojich výlučných prostriedkov na spoločný dlh) + 152.925,44 EUR (dlh, ktorý má vyplatiť). Žalobca má dostať sumu 175.041,45 EUR.

58. VI. Žalobca dostal 215.000 EUR (rodinný dom) + 2.860,69 EUR (vyplatená poisťka), spolu sumu 217.860,69 EUR.

59. VII. Rozdiel tak predstavuje sumu 42.819,24 EUR ($217.860,69 - 175.041,45$ EUR), keďže dostal viac, túto sumu musí vyplatiť na vyrovnanie podielu žalovanej.

60. V danom prípade je vhodné vykonať skúšku správnosti a rovnakým spôsobom vypočítať aj hodnoty pre žalovanú. Žalovaná musí dostať ideálny podiel vo výške 11.972,22 EUR + 20.490,70 EUR (sumu, ktorú vynaložila zo svojich prostriedkov na splátky hypotéky) + 10.356,32 EUR (z rovnakého dôvodu), spolu 42.819,24 EUR. Pretože nedostala nič, uvedená suma predstavuje nárok na vyrovnanie podielu voči žalobcovi.

61. Odvolací súd tak konštatuje, že výpočet okresného súdu bol správny. Keďže implicitne nevysvetlil v zmysle zaužívanej praxe matematickým výpočtom svoje rozhodnutie, daný výpočet pre zrozumiteľnosť doplnil odvolací súd.

62. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP, keď odvolací súd poukazuje na svoje závery v odvolacom konaní vyššie v bode 39. Procesný úspech alebo neúspech spočíva v tom, akého veľkého podielu sa tomu

ktorému z manželov zo spoločného majetku dostane. Ani v odvolacom konaní nedošlo k zmene tohto predpokladu, keď aj odvolací súd vychádzal zo zásady rovnosti podielov, keď neuplatnil žiadnu výnimku, pre ktorú by tento pomer mohol byť zmenený. Ak by aj odvolací súd na problematiku nahliadal v zmysle argumentácie žalobcu, žiadna zo strán sporu nebola v odvolacom konaní úspešná, pretože odvolanie podali obidvaja bývalí manželia a žiadnemu z nich odvolací súd nevyhovel. V danom prípade ich úspech a neúspech boli vyvážené.

63. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,

- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.